Kaisa Gold
Osastopäällikkö
Suomen Kennelliitto
17.9.2026

Suomen Kennelliitto ry:n lausunto Maa- ja metsätalousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamisesta

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry on Pohjoismaiden vanhin koira-alan asiantuntijajärjestö, joka on perustettu vuonna 1889. Valtakunnallisena järjestönä toimintamme tarkoituksena on edistää terveiden ja hyväluonteisten rekisteröityjen rotukoirien kasvattamista ja käyttöä. Lisäksi toimimme koiranomistajien, -kasvattajien ja harrastajien keskusjärjestönä ja edunvalvojana sekä edistämme koirien hyvinvointia ja koiranpidon edellytyksiä suomalaisessa yhteiskunnassa. Edustamme noin 120 000 henkilöjäsentä sekä 2 000 jäsenyhdistystä.

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eläintenpitokieltoa koskevan sääntelyn muuttamisesta. On tärkeää, että eläinten hyvinvoinnin parantamisen haasteet on tunnistettu ja eläinsuojelun tilaa yhteiskunnassa halutaan parantaa.

Eläinsuojelurikokset ja niiden rangaistukset

Kannatamme ehdotusta, jonka mukaan eläintenpitokiellon rikkomista koskevia seuraamussäännöksiä tiukennetaan, ja ne siirretään rikoslakiin. Ehdotetut muutokset osoittavat, että eläinten arvostus on kasvamassa, koska eläintenpitokieltojen valvontaa tehostetaan, ja tehokkaampi puuttuminen niihin mahdollistetaan.

Pidämme eläinsuojelurikoksista määrättäviä eläintenpitokieltoja erittäin tärkeänä työkaluna eläinsuojelurikosten rankaisemisessa, ennaltaehkäisemisessä sekä eläinten hyvinvoinnin turvaamisessa.

Pidämme hyvänä muutosta eläintenpitokiellon määräämisperusteiden muutoksesta siten, että perusmuotoisen eläinsuojelurikoksen perusteella kielto olisi määrättävä, ellei kiellon määräämättä jättämiselle ole painavia perusteita. Kun eläintenpitokielto olisi nykyistä huomattavasti todennäköisempi ja kestoltaan pidempi, vaikuttaisi se suoraan pentutehtailun tyyppiseen koirien lisäännyttämiseen ja koirien huonoon kohteluun syyllistyneen henkilön mahdollisuuteen harjoittaa jatkossa koirien kasvatustoimintaa, pitää koiria tai toimia eläinalalla.

Käytäntö on osoittanut, että nykyinen lainsäädäntö ei mahdollista riittävän hyviä keinoja eläinten hyvinvoinnin turvaamiseen. Kannatamme voimakkaasti ehdotusta siitä, että rikoslain 17 luvun 23 §:ää muutettaisiin siten, että törkeään eläinsuojelurikokseen syyllistynyt henkilö määrätään aina eläintenpitokieltoon ilman nykyisen kaltaista poikkeusmahdollisuutta, ja että perusmuotoiseen eläinsuojelurikokseen syyllistynyt

henkilö määrättäisiin eläintenpitokieltoon, jollei kiellon määräämättä jättämiselle ole erityisen painavia syitä.

Eläintenpitokiellon pituus

Kannatamme myös ehdotusta nostaa määräaikaisen eläintenpitokiellon vähimmäiskestoa rikoslain 17 luvun 23 §:ssä kolmeen vuoteen ja törkeästä eläinsuojelurikoksesta määrättävän kiellon vähimmäiskestoa viiteen vuoteen.

Muutos olisi tehokas keino ohjata oikeuskäytäntöä nykyistä pitempikestoisempien kieltojen määräämiseen. Näin Suomen eläintenpitokieltoon määräämiseen käytäntö saataisiin myös samalle linjalle Ruotsin käytännön kanssa.

Esitetyt vähimmäiskestot muodostavat asianmukaisen lähtökohdan, mutta niiden ohella on keskeistä, että tuomioistuimella säilyy mahdollisuus määrätä kiellon kokonaiskesto tapauskohtaisesti riittävän pitkäksi. Vakavimmissa tilanteissa myös toistaiseksi voimassa olevan kiellon määrääminen on perusteltua.

Eläintenpitokiellon rikkominen

Eläintenpitokiellon noudattamatta jättäminen on valitettava ja vakava ongelma, johon tulisi saada ratkaisuja. Eläintenpitokiellon rikkomisen rangaistusasteikon tulisi selvästi osoittaa, kuinka moitittavana yhteiskunta pitää kiellon rikkomista.

Kannatamme tämän vuoksi ehdotettua enintään vuoden mittaisen vankeusuhan lisäämistä eläintenpitokiellon rikkomista koskevaan rangaistussäännökseen. On tärkeää, että kiellon rikkomisen tilanteissa rangaistusjärjestelmän oikeasuhtaisuutta ja erityisesti rangaistusjärjestelmän uskottavuutta parannetaan. Tähän vankeusuhan lisääminen toisi parannusta.

Pidämme myös erittäin tärkeänä sitä, että vankeusuhan lisääminen mahdollistaa samalla pakkokeinoja, joilla voidaan tehostaa eläintenpitokieltojen noudattamisen valvontaa. Erityisen tärkeää on mahdollisuus tehdä kotietsintä tilanteessa, jossa epäillään eläintenpitokiellon rikkomista. Tämä on olennaista erityisesti kotirauhan piirissä elävien lemmikkieläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi.

Tiedonsaanti eläintenpitokiellosta

Nykytilanteessa koirien kasvattajilla ei ole käytännössä mahdollisuutta varmistua siitä, onko eläimen hankkijalla voimassa oleva eläintenpitokielto. Mielestämme sääntelyssä

tulisi mahdollistaa rajattu ja tarkoitussidonnainen tiedonsaanti eläintenpitokielloista tilanteissa, joissa eläin luovutetaan uudelle omistajalle.

Tiedonsaanti voitaisiin toteuttaa esimerkiksi viranomaisrekisterin kautta siten, että kasvattajalla tai muulla eläimen luovuttajalla olisi oikeus tarkistaa, onko vastaanottajalla voimassa oleva eläintenpitokielto. Tällaisen tiedonsaantioikeuden tulee olla tarkkarajainen, kohdentua yksinomaan eläimen luovutustilanteisiin ja perustua lakiin. Katsomme, että eläinten hyvinvoinnin turvaaminen muodostaa painavan yhteiskunnallisen intressin, joka oikeuttaa tällaisen rajoitetun poikkeuksen henkilötietojen suojaa koskevista lähtökohdista.

Valvonnan tehostaminen

Rikoslainsäädännön rikoksia ennalta ehkäisevä vaikutus riippuu merkittävästi rangaistusten kovuuden lisäksi myös kiinnijäämisen riskistä ja rankaisemisen todennäköisyydestä. Niillä saattaa olla käytännössä jopa rangaistustasoa suurempi merkitys. Kannatammekin voimakkaasti sitä, että eläinsuojelurikoksia pyritään ennaltaehkäisemään tehostamalla valvontaa. Tämä edellyttää, että valvonnan resursseja lisätään merkittävästi ja valvontakäytäntöjä parannetaan.

Yhteenveto

Suomen Kennelliitto kannattaa lausunnossaan:

• törkeään eläinsuojelurikokseen syyllistyneen henkilön määräämistä aina eläintenpitokieltoon ilman nykyisen kaltaista poikkeusmahdollisuutta,

• perusmuotoiseen eläinsuojelurikokseen syyllistyneen henkilön määräämistä eläintenpitokieltoon, jollei kiellon määräämättä jättämiselle ole erityisen painavia syitä,

• määräaikaisen eläintenpitokiellon vähimmäiskeston nostamista kolmeen vuoteen,

• törkeästä eläinsuojelurikoksesta määrättävän kiellon vähimmäiskeston nostamista viiteen vuoteen,

• vankeusuhan lisäämistä eläintenpitokiellon rikkomista koskevaan rangaistussäännökseen,

• kotietsinnän mahdollistamista eläintenpitokieltojen noudattamisen valvonnassa vankeusuhan rangaistusasteikkoon lisäämisen myötä,

• eläinsuojeluvalvonnan tehostamista valvonnan resursseja lisäämällä.

Sääntelyn vaikuttavuuden vahvistamiseksi, sitä tulisi kuitenkin täydentää mahdollistamalla rajattu tiedonsaantioikeus eläintenpitokielloista eläinten kaikissa luovutustilanteissa (koiran kauppa ja koiran kauppa lykkäävin ehdoin).